

Utvandring fra Norge i nyere tid

Resultater fra
forskningsprosjektet
EXITNORWAY

Finansiert av Norges forskningsråd
#313823

Tone Maia Liodden og
Marianne Tønnessen, NIBR

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

Utvandring fra Norge i nyere tid

Resultater fra
forskningsprosjektet
EXITNORWAY

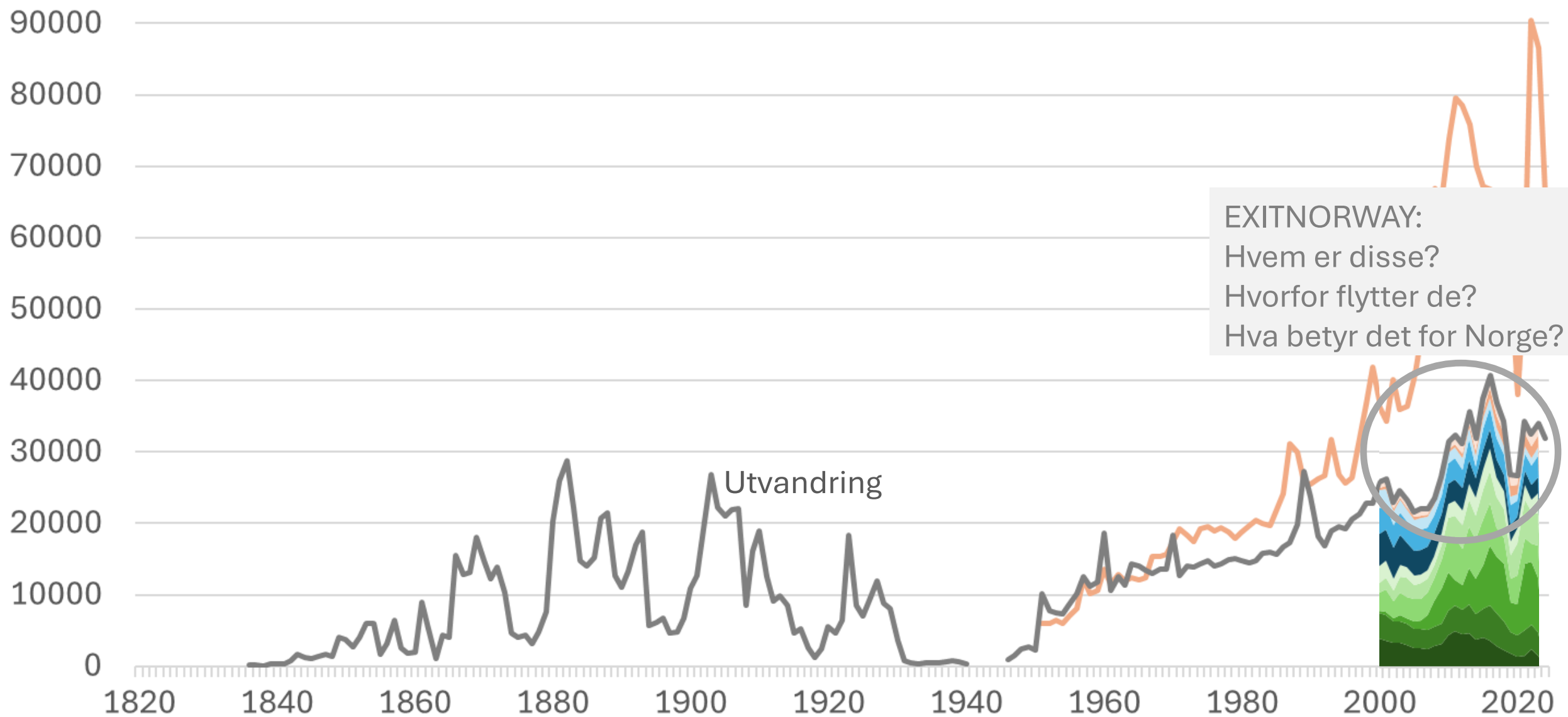
Finansiert av Norges forskningsråd
#313823

Tone Maia Liodden og
Marianne Tønnessen, NIBR

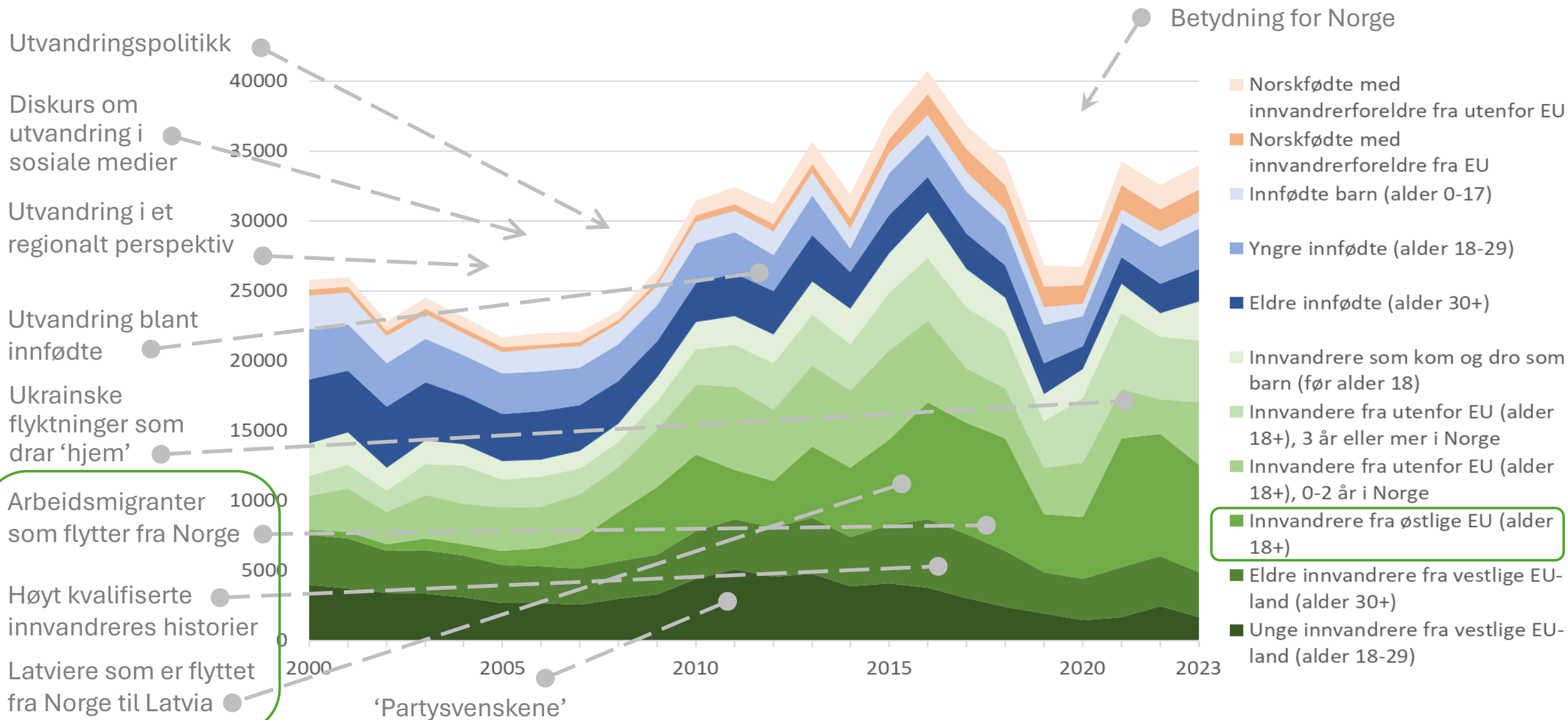
OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

Utvandring fra – og innvandring til – Norge

Utvandring fra Norge og EXITNORWAYs forskning

Hvem utvanderer?

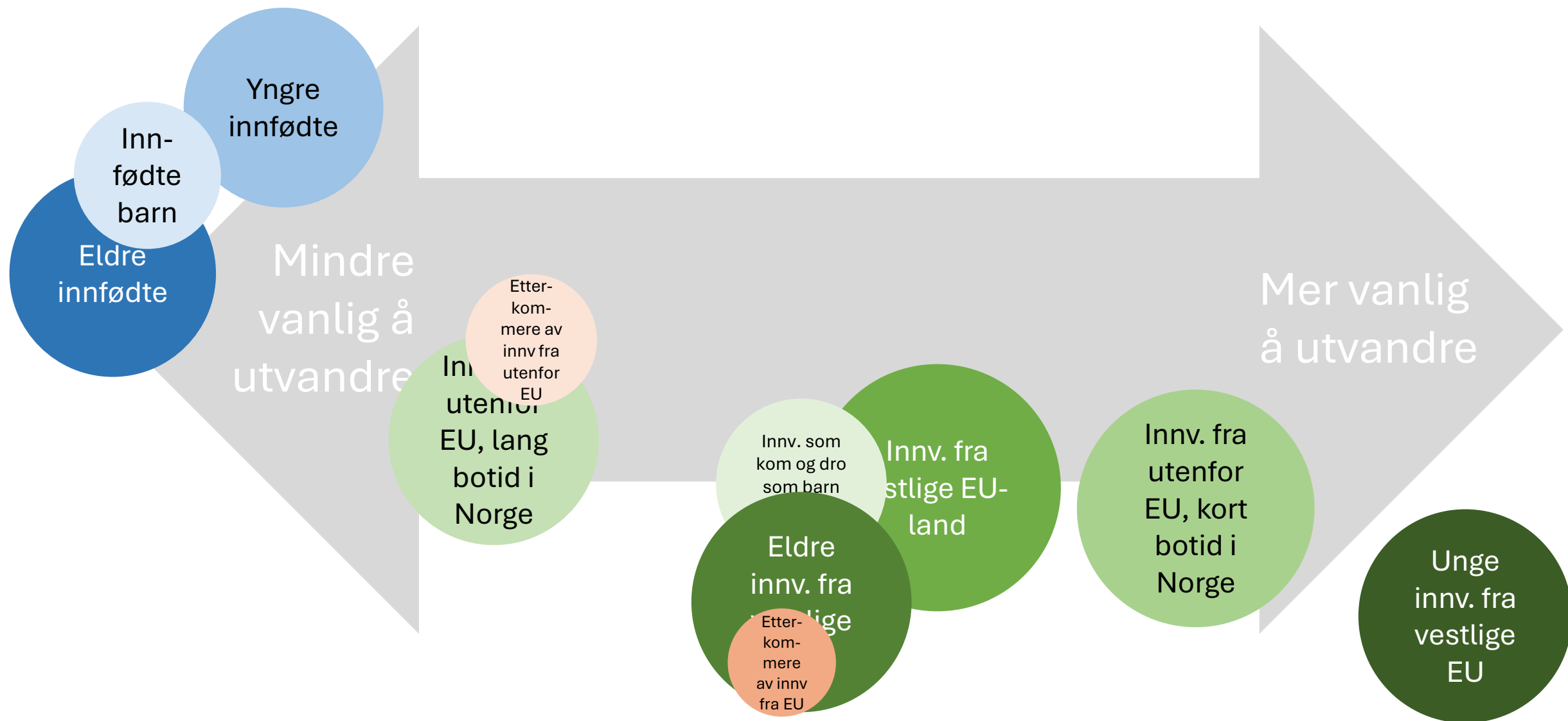
Analyser av registerdata

1. De fleste har tidligere innvandret til Norge

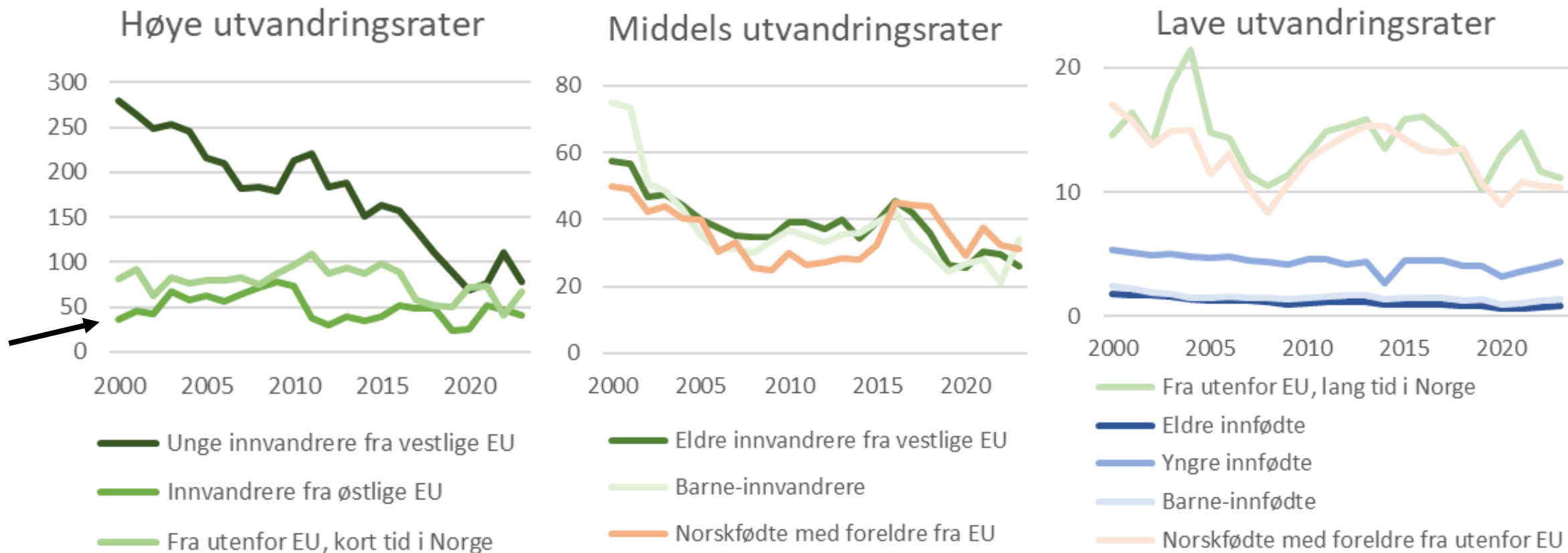
- Et klart flertall av de som utvandrer fra Norge, var innvandrere da de bodde her
- Denne andelen har økt over tid – i 2023 var den på 75%
- Innvandrere fra østlige EU-land er en stadig større gruppe blant utvandrerne
- Stadig færre innfødte utvandrer fra Norge

2. Tendensen til å utvandre varierer betydelig

3. Utvandring er blitt mindre vanlig over tid

Utvandringsratene (antall utvandring per 1000) har gått ned for de fleste gruppene

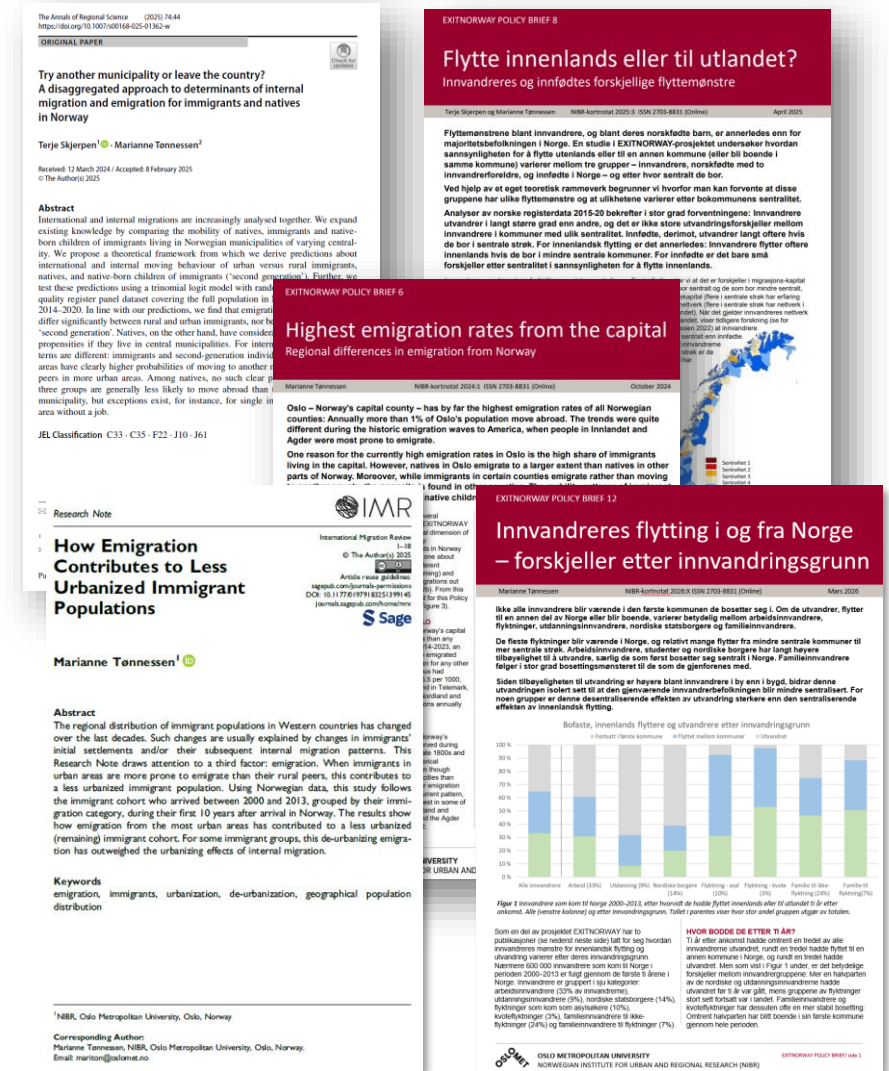
4. Unge utvandrer mer enn eldre

- Unge vestlige innvandrere er den gruppa som hyppigst utvandrer fra Norge
- Også blant innfødte utvandrer de unge mer enn de eldre
- Unge kvinner utvandrer mer enn unge menn
- En annen type migrasjon?
 - Eksempel: Party-svenskene

5. Utvandring er mest vanlig fra sentrale strøk

- Å flytte til utlandet er mer vanlig blant folk i byene enn i distriktene
- Oslo har høyest utvandringsrater: Hvert år utvandrer mer enn 1% av Oslos befolkning
- Disse by-land-forskjellene er særlig store for innfødte
- Innvandrere i distriktene som flytter, velger oftere å dra til et annet sted i Norge

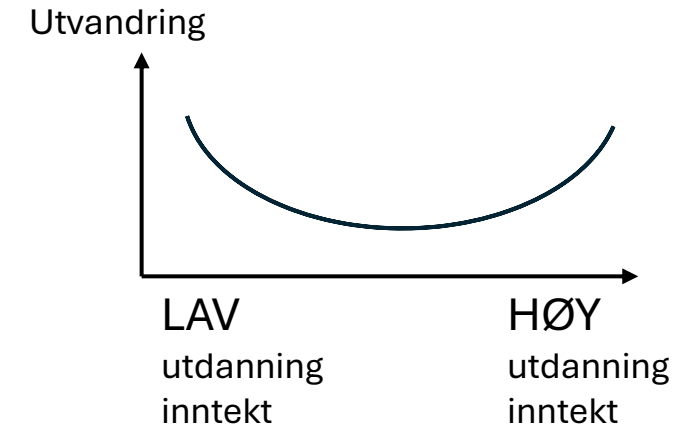

6. Folk uten jobb og familie i Norge utvandrer oftere

- De som ikke er sysselsatt i Norge, har en langt større sannsynlighet for å utvandre
- Dette er særlig tydelig for innvandrere fra EU/EFTA
- Nær halvparten av de voksne utvandrerne var uten jobb i Norge da de dro
- De som ikke har partner/ektefelle i Norge, og de som ikke har barn i husholdningen, har også større sannsynlighet for å utvandre

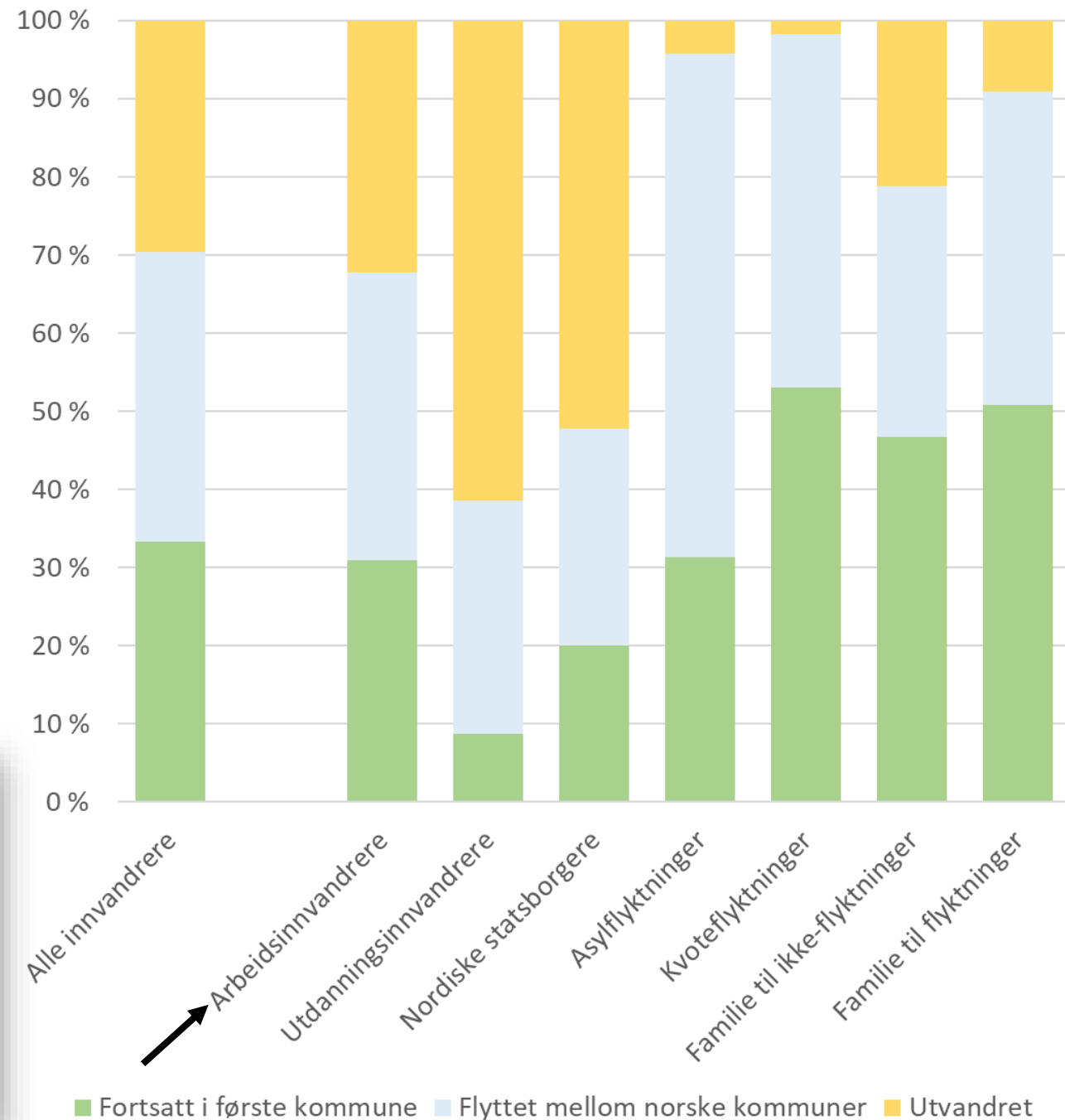
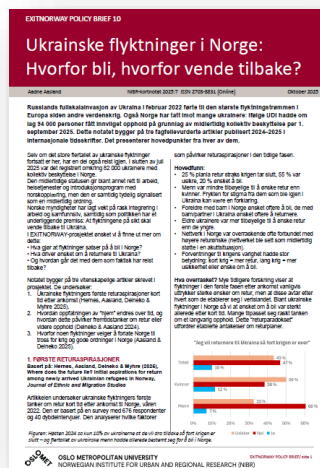
7. Utdanning og inntekt: De med høyest og lavest utvandrer mest

- Ofte (men ikke alltid) finner vi en U-formet sammenheng mellom utdanning og utvandring, og mellom inntekt og utvandring
- Litt uventet i forhold til migrasjonsteori om utvandring og sammenpresset inntektsstruktur
- De aller rikeste utvandrer noe mer enn de som er litt mindre rike, men i antall er dette få

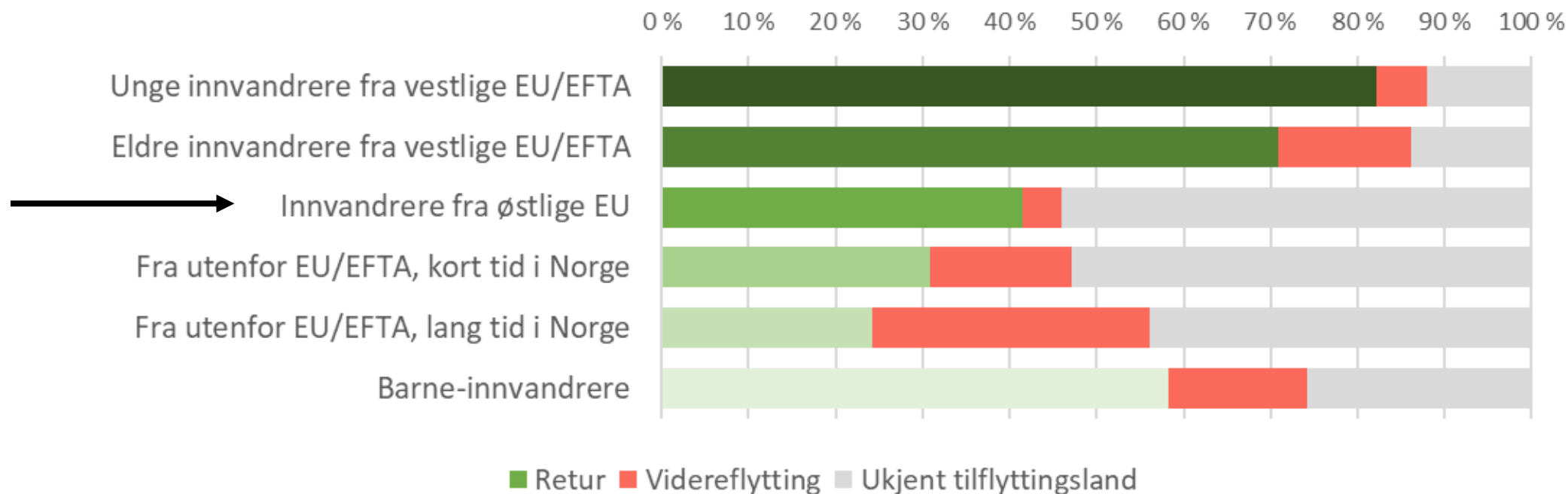

8. Flyktninger utvandrer sjeldnere enn andre innvandrere

- Ti år etter innvandring til Norge hadde ca 30% av innvandrerne utvandret
- Men det er stor variasjon etter innvandringsgrunn:
- Noen flyktninger utvandrer til land som fortsatt er i krig

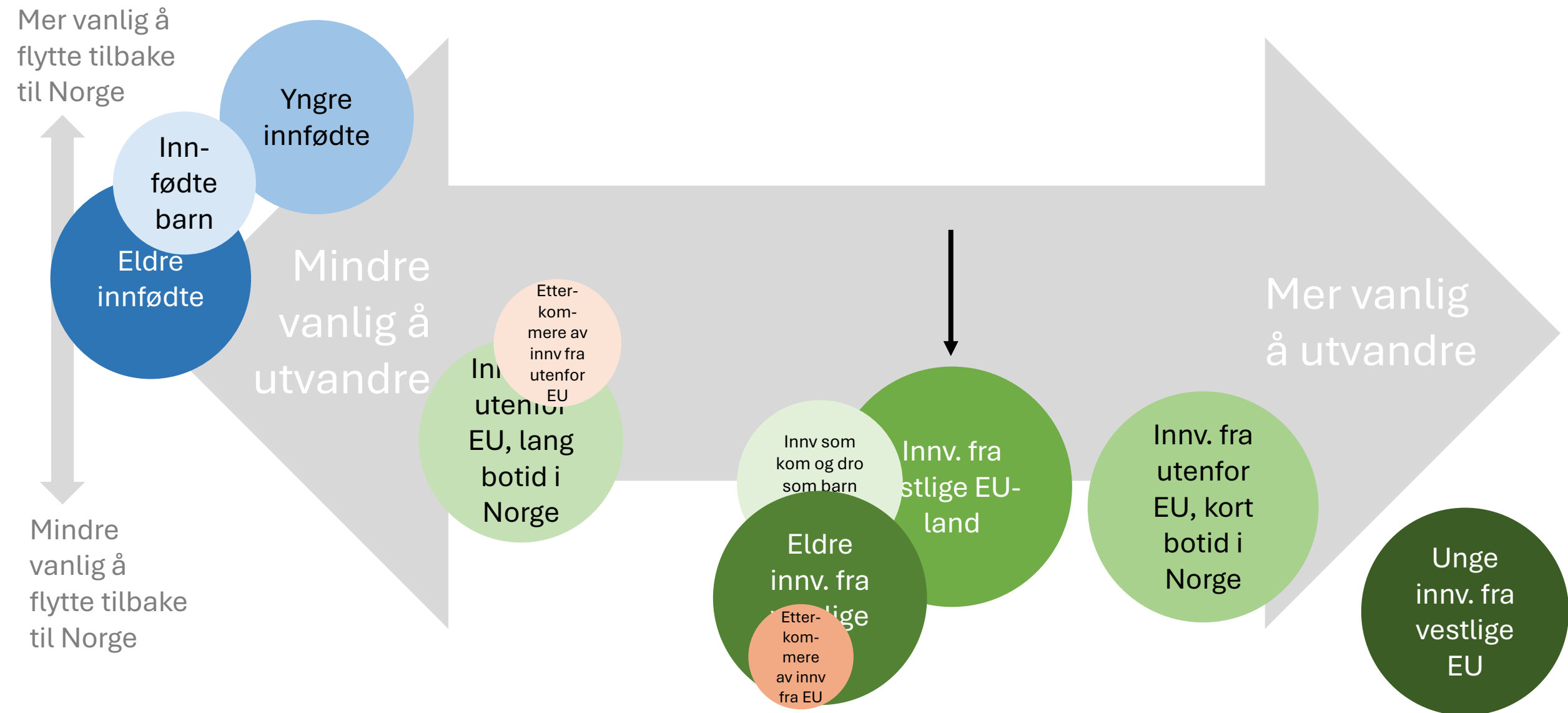

9. De fleste innvandrere som utvandrer, flytter tilbake til opprinnelseslandet

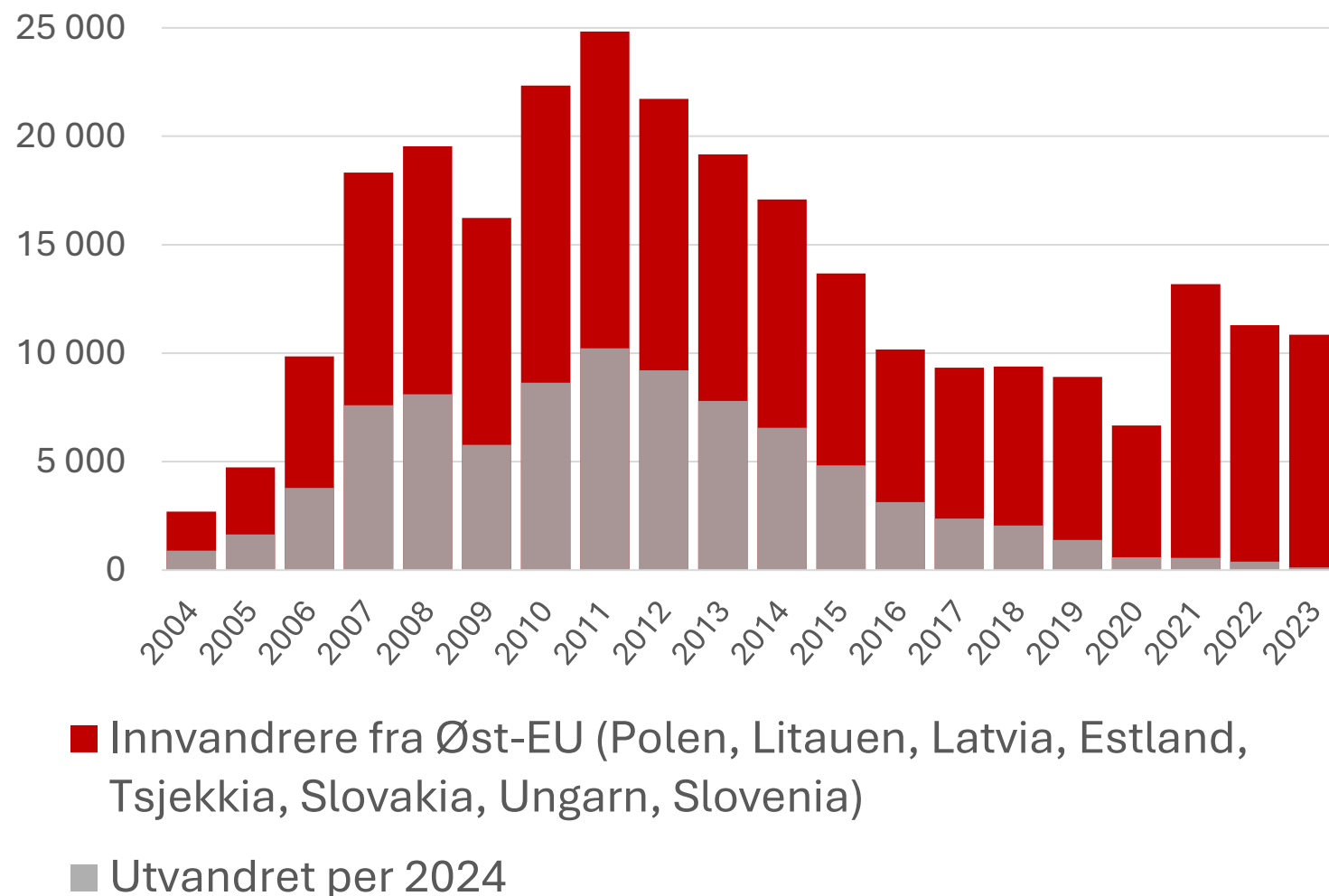
- Særlig innvandrere fra vestlige EU drar ofte tilbake
- Mange har ukjent tilflyttingsland

10. De fleste som utvandrer, forblir i utlandet

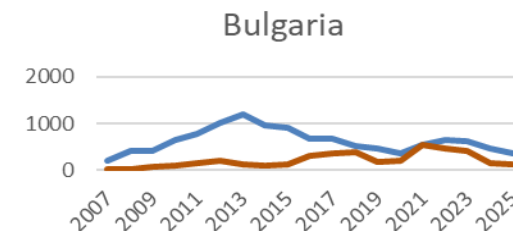
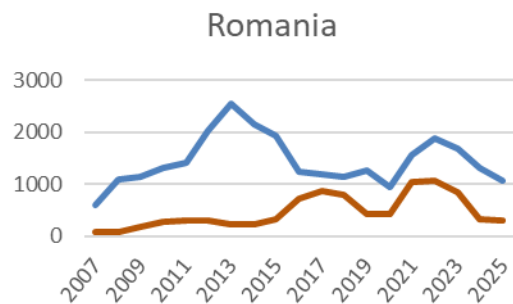
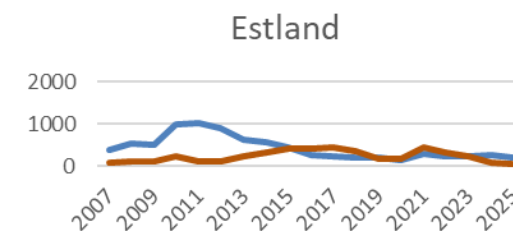
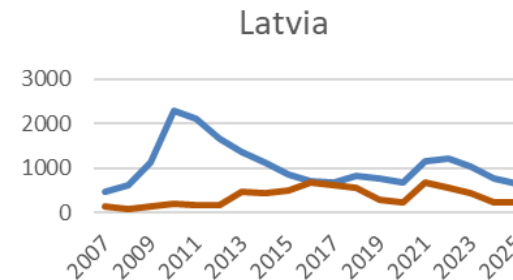
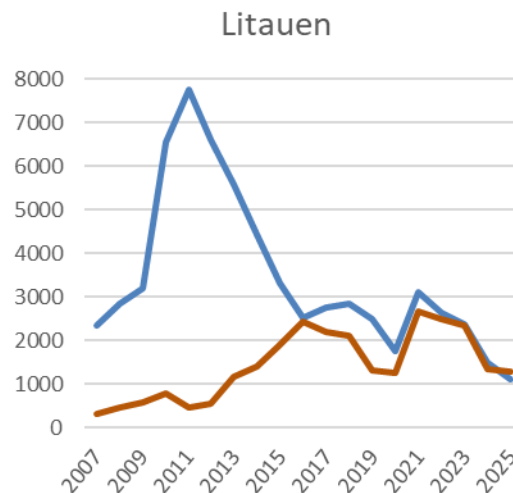
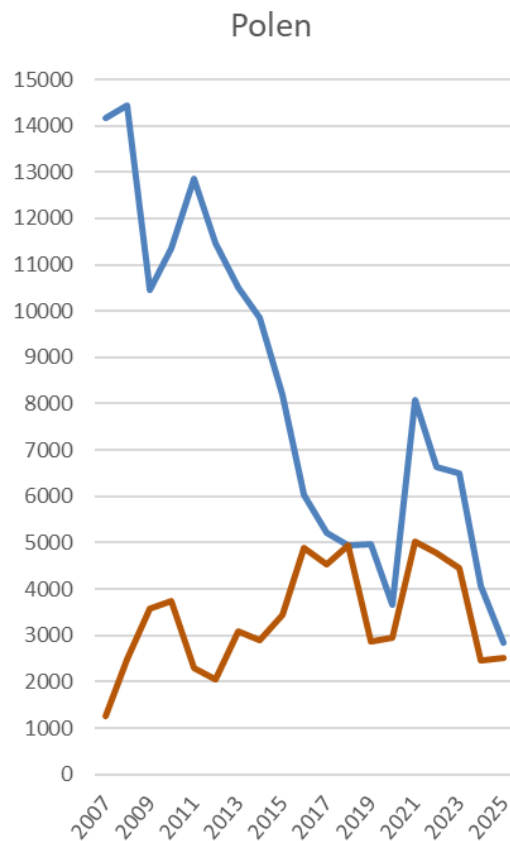
Bonus: Mer om innvandrerne fra Øst-EU

- Fra 2004 til 2023 innvandret 270,000 personer fra de nye EU-landene i øst til Norge
- Av disse er 86,000 (ca 1 av 3) registrert som utvandret fra Norge (per 2024)

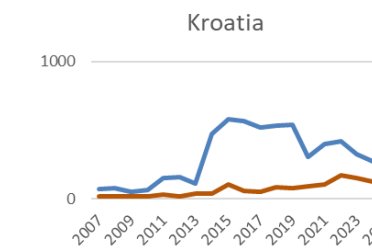
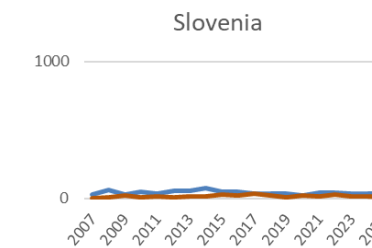
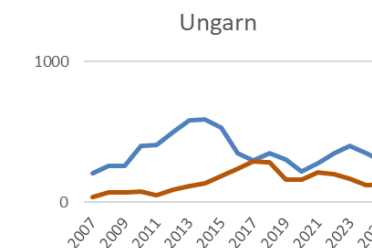
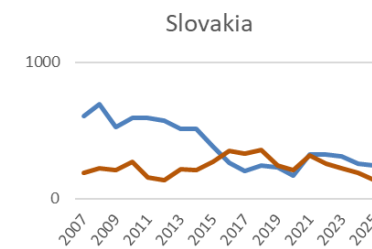
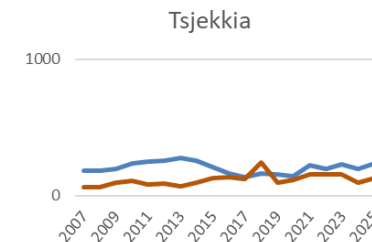

Bonus: Mer om innvandrerne fra Øst-EU

Ferske tall fra SSB: Inn- og utvandring etter statsborgerskap, 2007-2025

— Innvandring — Utvandring

Hvorfor flytter folk fra Norge?

Intervjuer med utvandrere

Hvem har vi snakket med?

- De fleste informantene kom som innvandrere til Norge, men noen er også født i Norge (med eller uten innvandrerforeldre)
- Ungarn, Irak, Ukraina, Somalia, USA, Kina, Iran, Pakistan, India, Bosnia, Russland, Portugal, Afghanistan og New Zealand. Overvekt med høy utdanning, mange fra tech-bransjen.
- I tillegg: ukrainere og latviere
- Ikke alle har utvandret (ennå)
- Til sammen rundt 70 personer

Hvorfor forlate Norge?

Kulde og lange
vintre

Arbeid og
økonomiske
motiver

Sosiale
relasjoner

Sosial
konformitet

Regelverk

Velferdsstaten

Hvorfor forlate Norge?

Kulde og lange
vintre

Arbeid og
økonomiske
motiver

Sosiale
relasjoner

Sosial
konformitet

Regelverk

Velferdsstaten

Arbeid og økonomiske motiver

Sosiale relasjoner – «pull» mot opprinnelsesland

- Nærhet til familie og venner
- Hjemlengsel
- Barn: kan bremse migrasjon, men også være årsak

Sosiale relasjoner – vekk fra Norge («push»)

- Status og anerkjennelse

Du er en innvandrер, uansett
hvor perfekt du snakker norsk.
Du blir sett litt ned på.

- Sosialt liv og vennskap
med nordmenn

Sosialt liv og vennskap med nordmenn

Vi hadde et fint hus og alt,
men var det noen vi kunne
grille og drikke øl med?

Nei! Familie, venner,
sosialt liv - det hadde vi
ikke i Norge

Folkens, er det noe jeg kan gjøre
annerledes? Burde jeg snakke mer
lavmælt, burde jeg kjøpe mer øl til dere?
Jeg skulle gjerne ha gravd i nordmenns
psykologi og hvordan de er urokkelige
når det gjelder å unngå å
skaffe seg nye venner

One-night-friendships

*Sirkelen blir med
en gang åpen
etter tre drinker*

*Hvis du vil ha en
nordmann til å
snakke, gir du
ham alkohol*

Men hva skjer dagen derpå...?

«Sosial knapphet»

- Tradisjonelle migrasjonsteorier:
Økonomisk knapphet er en drivkraft bak migrasjon
- Norge: Mer preget av *sosial knapphet*?
 - ‘Fred og ro’, alenetid
 - Vennesirker fra tidlig i livet
 - Orientering mot kjernefamilien og hjemmet
 - Normer mot å blande venner
 - Sterk velferdsstat

Velferdsstaten

- Skatt
- Barnevernet
- Helsevesenet (fastlegen)
- Norsk skole (henger sammen med barnevern, barneoppdragelse)

<https://uni.oslomet.no/exitnorway/>

EXITNORWAY

Emigration from today's Norway

EXITNORWAY – a research project on emigration from today's Norway

Funded by The Research Council of Norway

Every year, around 30.000 persons leave
Norway for another country.

The EXITNORWAY research project dives
into who they are, why they leave, and
how their emigration shapes Norwegian
society.